

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.II.1.219/2010/5.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2011. április 14. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A halálos közúti baleset okozásának vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt meghatalmazott védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Szekszárdi Városi Bíróság 9.B.118/2009/15. számú ítéletét és a Tolna Megyei Bíróság 1.Bf.139/2010/8. számú végzését hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Szekszárdi Városi Bíróság a 2010. május 26. napján kelt 9.B.118/2009/15. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki közúti baleset okozásának vétségében (Btk. 187. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pontja). Ezért őt 1 (egy) év 3 (három) hónapi fogházbüntetésre és 3 év közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte. Rendelkezett a járművezetési tilalomba történő beszámításról és a bűnügyi költség viseléséről.

Az elsőfokú ítélet tényállásának lényege szerint a terhelt a család vállalkozásaként működő kft-ben mint gépkocsivezető dolgozott. Munkáját a cég tulajdonát képező tehergépkocsival és a hozzá kapcsolt félpótkocsiból álló járműszerelvénnyel végezte. Azt rendszeresen vezette, így műszaki és menettulajdonságait ismerte.

Reggel a terhelt úgy indult el, hogy nem ellenőrizte a járműszerelvény műszaki állapotát, nem győződött meg a fékrendszer biztonságos működéséről, és a gumibroncsok állapotát sem tekintette meg. Nappali, jó látási viszonyok között, nedves felületű főút aszfalt burkolatú úttestjén gyér forgalom mellett egy jobbra ívelő, lejtős útkanyarulatban - a megengedett 70 km/óra sebesség helyett - kb. 76-78 km/óra sebességgel haladt. A terhelt figyelmen kívül hagyta a "Veszélyes útkanyar jobbra" jelzőtáblát, ezért a nedves úton elvesztette uralmát a járműve felett. Megpróbálta a járművet az úttesten tartani, ezért fékezett, de a járműszerelvény pótkocsija a jobb oldali sávból kilengett. Az egyenesben tartás érdekében a jobb oldali füves útpadkára letérve az út 1,5 méter magas partoldalán a gépkocsi fennakadt. A pótkocsi túlfékezettsége miatt bebicsaklott, teljes terjedelmében keresztbe fordult, így a bal oldali forgalmi sávból kb. 1-1,5 méteres részt elfoglalva sodródott, és ott mintegy 44-46 km/óra sebességgel mozgott. A járműszerelvényvel szemben közlekedett ebben az időben a sértett.1 a munkahelye tulajdonát képező és általa vezetett kisteher-gépkocsival, amellyel frontálisan, kb. 20-25 km/óra sebességgel a járműszerelvény pótkocsija bal hátsó részének ütközött. A kisteherautó mögött - szintén szabályosan - közlekedő sértett.2 az általa vezetett személygépkocsival a kisteherautó hátsó részének ütközött.

A baleset következtében a biztonsági övet használó sértett.1 olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a helyszínen életét veszítette. Halálának közvetlen oka nagy kiterjedésű agyzúzódással szövődött koponyaalapi törés volt. Az elszenvedett sérülések és a halál között közvetlen okozati összefüggés áll fenn.

Sértett.2 8 napon túl gyógyuló szegycsonttörést szenvedett, a jobb első ülésen utazó felesége szintén megsérült.

A járműszerelvényben 3 millió forint kár keletkezett, a kistehergépkocsi totálkáros lett, a személygépkocsiban 2 millió forint értékben rongálódott meg.

A terhelt által vezetett járműszerelvény műszaki állapota - a gumibroncsok állapotát kivéve - az átlagostól jobb, kifogástalan volt a balesetet megelőzően. A félpótkocsi a vontatóhoz képest túlfékezett volt. A járműszerelvény elsodródásához hozzájárult még a gumibroncsok nem megfelelő állapota is.

Az elsőfokú bíróság a terhére rótta a KRESZ 25.§ (1) bekezdésében, a 26. § (1) bekezdés b) pontjának második fordulataiban és az 5. § (2) és (3) bekezdésben írt közlekedési szabályok megszegését. A jármű nem felelt meg a 6/1990. (IV. 12.) KÖHÉM rendelet 36. § (4) bekezdés b) pontjában foglalt előírásoknak, mert a gumibroncs

futófelületének mintázata nem érte el annak teljes felületén a 3 mm-t.

A bíróság határozatának indokolásában - a tényállás alapjául elfogadott műszaki szakértői vélemény alapján - kifejtette, hogy a baleset bekövetkezése nem vezethető vissza a járműszerelvény műszaki meghibásodására. A balesethez vezető ok-folyamatot a terhelt magatartása, a megengedett sebességnél nagyobb sebességgel haladása, a kanyarívben alkalmazott, viszonylag intenzívebb fékezés indította el, amely stabilitásvesztéséhez vezetett, amelyet növelt a gumiabroncsok nem megfelelő állapota is. A sértettet ért erőbehatás irányultsága azért irreleváns, mert a terhelt által előidézett vészhelyzet következtében kialakult közúti baleset során a sértett olyan fejsérüléseket szenvedett el, amely azonnali halálához vezetett.

A terhelt és védője által a kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése, továbbá a járművezetéstől eltiltás tartamának enyhítése végett bejelentett fellebbezés folytán másodfokon eljáró Tolna Megyei Bíróság a 2010. augusztus 30. napján jogerős 1.Bf.139/2010/8. számú végzésével - a bűncselekmény megnevezésének helyesbítése és a járművezetési tilalomba történő további beszámítás mellett - az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Az alapügyben hozott jogerős határozat ellen a terhelt meghatalmazott védője a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjára alapítottnan terjesztette elő felülvizsgálati indítványát, amelyben túlnyomórészt a fellebbezésében előadottakat ismételte meg. Elsődlegesen a sérelmezett határozat megváltoztatását és a fogházbüntetés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztését, másodlagosan a támadott határozatok hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását indítványozta. Álláspontja szerint az eljáró bíróságok törvénysértő közlekedésjogi értékelés nyomán jutottak arra a következtetésre, hogy a halálos baleset kizárólag a terhelt szabályszegő magatartása folytán következett be. Figyelmen kívül hagyták, hogy a műszaki szakértő nem tudta kizárni műszaki hiba, a váratlan meghibásodás lehetőségét a pótkocsi túlfékezetttségét illetően. Az igazságügyi orvosszakértő sértett halálát okozó erőbehatás irányát nem tudta pontosan meghatározni, így azt sem, hogy az előlről jött ütközés okozta. Az eljáró bíróság a tényállást feltételezett közlekedési helyzet elemzésére építette, a Be. 4. § (2) bekezdésében írtak figyelmen kívül hagyása miatt az ítélet törvénysértő. Mindemellett a védő vélekedése szerint a büntetés indokolatlanul szigorú. Álláspontjának alátámasztására több eseti döntésre hivatkozott, amelyekben a bíróság a szabadságvesztés végrehajtását próbaidőre felfüggesztette.

A Legfőbb Ügyészség BF.3546/2010. számú átiratában - arra utalással, hogy a felülvizsgálati indítvány túlnyomórészt a tényállás felderítettségét, megalapozottságát és a bizonyítékok mérlegelését támadja - az indítvány elutasítását, és a megtámadott határozatok hatályban tartását indítványozta. Kifejtette, hogy a büntetés felülvizsgálatára anyagi jogi jogsértés hiányában nincs lehetőség.

A felülvizsgálati eljárás során megtartott nyilvános ülésen a védő felszólalásában a terhelt bűnösségének megállapítását, a bűncselekmény minősítését nem sérelmezte. Csupán a túlzottan szigorú büntetés enyhítését kérte a négy kiskorú gyermekre figyelemmel.

A legfőbb ügyész képviselője az írásbeli nyilatkozattal egyezően szólalt fel.

A terhelt szóbeli nyilatkozatában a sértettektől bocsánatot kért.

A Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a felülvizsgálati indítvány - a felülvizsgálat eljárásjogilag engedett kereti között a jogerős ítéletben rögzített tényállást figyelembe véve - részben a törvényben kizárt, részben alaptalan.

A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amelynek a törvényben rögzített szigorú korlátai vannak. A Be. 416. §-a sorolja fel mindazokat az okokat, amelyek alapján a jogerős bírói határozat felülvizsgálatára sor kerülhet. A felülvizsgálatot megalapozó, törvényileg meghatározott eljárásjogi törvénysértések között a Be. 4. §-ának megszegése nem szerepel. A hivatkozott szabály a tényállás megállapításához kapcsolódik, ám a felülvizsgálati eljárás során a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó (Be. 423. § (1) bekezdés). Az ítéleti tényállásban megállapítottak vitatása alapvetően a perbeli bizonyítást érinti.

A Legfelsőbb Bíróság ezért érdemben nem foglalkozott a felülvizsgálati indítványnak azon részeivel, amelyek a jogerős határozatban megállapított tényállást érintették, mert a - műszaki hibát illetően ténybeli alapokat nélkülöző - közlekedésjogi felvetések valójában a tényállás hiányosságait, a bíróság ténybeli következtetéseit, a megállapított tények megalapozottságát támadták. A felülvizsgálati eljárásban a tényállás megállapításának alapjául szolgáló bizonyítékok vitatására nincs lehetőség. A jogkérdésekben az irányadó tényállás alapján kell állást foglalni.

E tényállás alapján a terhelt büntetőjogi felelősségének megállapítására, a cselekmény minősítésére a büntető anyagi jog szabályainak sérelme nélkül került sor.

A kiszabott büntetés érdemi felülvizsgálatára a védői hivatkozások nem szolgáltatott jogi alapot: a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt feltételek szerint erre ugyanis csak akkor kerülhet sor, ha a büntetés a bűncselekmény törvénysértő minősítése, vagy a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő. Ilyen anyagi jogi jogsértést a Legfelsőbb Bíróság nem állapított meg.

A büntetéskiszabás önmagában a felülvizsgálat tárgyát nem képezheti, így az sem, hogy a bíróságok a büntetéskiszabás során a Btk. 37. §-ának, 83. §-ának előírásait, a súlyosító és enyhítő körülményeket miként veszik figyelembe (BH.2005/337.III.). A törvényi keretek között kiszabott főbüntetés felülvizsgálat tárgyát nem képezhette.

Mindezekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a Be. 426. §-a alapján a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot hatályában fenntartotta.

A Be. 3. § (4) bekezdése kizárja a végzés elleni fellebbezés lehetőségét, felülvizsgálatnak a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja alapján nincs helye. A Be. 418. § (3) bekezdése értelmében minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt. Az ismételt indítvány benyújtásával kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 421. §-ának (3) bekezdésén alapul.

Budapest, 2011. április 14.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Csere Katalin s.k.
előadó bíró, Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági ügyintéző
Kné